

EIROPAS KOMISIJA

Eiropas strukturālie un investīciju fondi

Norādījumi dalībvalstīm par
pārskatu revīziju

2018. gada pārskatītā redakcija

ATRUNA. Šis ir Komisijas dienestu sagatavots dokuments. Pamatojoties uz piemērojamiem ES tiesību aktiem, Komisija sniedz tehniskus norādījumus kolēģiem un citām struktūrām, kas ir iesaistītas Eiropas strukturālo un investīciju fondu (izņemot Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA)) uzraudzībā, kontrolē vai īstenošanā, par to, kā interpretēt un piemērot ES noteikumus šajā jomā. Šā dokumenta mērķis ir sniegt Komisijas dienestu skaidrojumus par minētajiem noteikumiem un to interpretāciju, lai atvieglotu programmu īstenošanu un veicinātu labu praksi. Šie norādījumi neskar Tiesas un Vispārējās tiesas interpretāciju vai Komisijas lēmumus.

Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. Normatīvās atsauces	5
1.2. Norādījumu mērķis	5
2. PĀRSKATU REVĪZIJA, KO VEIC RI	6
3. SISTĒMAS REVĪZIJU REZULTĀTU IZMANTOŠANA PĀRSKATU REVĪZIJĀ	7
4. DARBĪBU REVĪZIJU REZULTĀTU IZMANTOŠANA PĀRSKATU REVĪZIJĀ	9
5. APLIECINĀTO PĀRSKATU PROJEKTU GALĪGĀS PAPILDU PĀRBAUDES	10
6. REVĪZIJAS ATZINUMS PAR PĀRSKATIEM	12
PIELIKUMS — KONTROLPĀRBAUDES SI LĪMENĪ	14

AKRONĪMU UN SAĪSINĀJUMI SARAKSTS

RI	Revīzijas iestāde
GKZ	Gada kontroles ziņojums
1. papildinājums	Summas, kas ievadītas sertifikācijas iestādes grāmatvedības sistēmās
2. papildinājums	Summas, kas atsauktas un atgūtas grāmatvedības gadā
3. papildinājums	Atgūstamās summas grāmatvedības gada beigās
4. papildinājums	Summas, kas atgūtas saskaņā ar KNR 71. pantu grāmatvedības gadā
5. papildinājums	Neatgūstamās summas grāmatvedības gada beigās
6. papildinājums	Programmu ieguldījumu summas, kas izmaksātas finanšu instrumentiem saskaņā ar KNR 41. pantu (kumulatīvi no programmas sākuma)
7. papildinājums	Avansi, kas izmaksāti saistībā ar valsts atbalstu saskaņā ar KNR 131. panta 5. punktu (kumulatīvi no programmas sākuma)
8. papildinājums	Izdevumu saskaņošana
SI	Sertifikācijas iestāde
KDR	Komisijas 2014. gada 3. marta Deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014, ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013 ¹
KNR	Kopīgo noteikumu regula — Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1303/2013, ² kas grozīta ar Regulu (ES, Euratom) 2018/1046
KĪR	Komisijas 2014. gada 22. septembra Īstenošanas regula (ES) Nr. 1011/2014 ³
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ESI fondi	ESI fondi ietver visus Eiropas strukturālos un investīciju fondus. Šos norādījumus piemēro visiem fondiem, izņemot Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA)

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.ENG

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1011>

ETS	Eiropas teritoriālā sadarbības regula (Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1299/2013) ⁴
FR	Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam ⁵
SS	Starpniekstruktūra
NRS	Neatkarīga revīzijas struktūra
VI	Vadošā iestāde
PKS	Pārvaldības un kontroles sistēma
JNI	Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva

---

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1299>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN>

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Normatīvās atsauces

Regula	Panti
Regula (ES) Nr. 1303/2013 Kopīgo noteikumu regula (turpmāk "KNR")	127. panta 5. punkta a) apakšpunkts — Revīzijas atzinums 137. pants — Pārskatu sagatavošana, pārbaude un akceptēšana
Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014 (turpmāk "KDR")	29. pants — Pārskatu revīzija
Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1011/2014 (turpmāk "KĪR")	7. pants un VII pielikums — Pārskatu paraugs
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, EURATOM) 2018/1046 Finanšu regula (turpmāk "FR")	63. pants — Dalīta pārvaldība ar dalībvalstīm

Saskaņā ar KNR 127. panta 5. punkta a) apakšpunktu un FR 63. panta 7. punktu RI ir jāsniedz atzinums, tostarp arī apgalvojumi par to, vai pārskatos sniegtā informācija ir patiesa un objektīva un vai revīzijas rezultātā radušās šaubas par apgalvojumiem, kas pārvaldības deklarācijā pausti par pārskatu pareizumu, to pilnību un precizitāti.

1.2. Norādījumu mērķis

Šo norādījumu mērķis ir sniegt dalībvalstīm, jo īpaši RI, praktiskus norādījumus par to pienākumiem saistībā ar pārskatu revīziju saskaņā ar KNR 137. panta 1. punktu un KDR 29. pantu. Šajos norādījumos paskaidrots, kā revīzijas iestādes var izmantot esošās revīzijas darbības, lai līdz minimumam samazinātu papildu centienus attiecībā uz pārskatu revīziju.

Šajos norādījumos ir aprakstītas revīzijas darbības, kas RI jāveic, lai pamatotu savu revīzijas atzinumu par pārskatu pilnīgumu, precizitāti un patiesumu.

Vienkāršības labad turpmāk tekstā vārds "papildinājums" vienmēr attieksies uz KĪR VII pielikuma papildinājumiem ar pārskatu paraugiem, ja vien nav norādīts citādi.

2. PĀRSKATU REVĪZIJA, KO VEIC RI

Pārskatu revīziju (KNR 137. panta 1. punkts) veic RI par katru grāmatvedības gadu un saskaņā ar revīzijas stratēģiju.

Pārskatu revīzija kopā ar citām revīzijas procedūrām sniedz pamatotu pārliecību par pārskatos norādīto summu pilnīgumu, precizitāti un patiesumu; šim nolūkam RI jāīsteno atbilstoša revīzijas pieeja un metodika.

Šajā revīzijas pieejā jāņem vērā esošo revīzijas darbību rezultāti:

- sistēmas revīzijas, kuras veiktas attiecībā uz SI (un, ja nepieciešams, tās SS) un VI (ja nepieciešams), jo īpaši par kontrolēm, kas saistītas ar pārskatiem, kā turpmāk aprakstīts 3. iedaļā;
- darbību revīzijas, jo īpaši saistībā ar pārskatos iekļauto attiecīgo izdevumu un finanšu korekciju revīzijas liecībām un precizitāti, lai pārliecinātos par grāmatvedības sistēmu uzticamību, kā turpmāk aprakstīts 4. iedaļā;

Turklāt, tiklīdz tā ir saņēmusi pārskatus (pārskatu projektus) no SI un atkarībā no ticamības pakāpes, kas iegūta no sistēmu revīzijām un darbību revīzijām⁶, ir paredzams, ka RI veiks galīgās papildu pārbaudes attiecībā uz apliecinātajiem pārskatiem (projektiem), kā paskaidrots turpmāk 5. iedaļā.

RI arī jāpārbauda, vai pārskatu projekti ir sagatavoti saskaņā ar KĪR VII pielikumā noteiktajām veidnēm. Šajā sakarā RI ir jāpārbauda, vai ir pieejama pareiza un precīza informācija (attiecināmajos papildinājumos) par finanšu korekcijām, kas izriet no RI darbības revīzijām saskaņā ar KNR 127. panta 1. punktu, ko RI izmanto KAKĪ aprēķināšanai⁷.

Turklāt, lai pienācīgi atspoguļotu pārskatos veiktās finanšu korekcijas, jāņem vērā šādas revīzijas un kontroles, ja to secinājumi ir pieejami revīzijas atzinuma parakstīšanas dienā:

- sistēmas revīzijas;
- darbību revīzijas;
- Komisijas veiktās revīzijas;
- Eiropas Revīzijas palātas veiktās revīzijas un to kontrole, kuru veic Komisija;
- citu programmas iestāžu veiktās pārbaudes (administratīvas pārbaudes, pārbaudes uz vietas, SI veiktās pārbaudes);

---

⁶ Ja sistēmas revīziju un darbību revīziju laikā ir veiktas pietiekamas pārbaudes, RI var izmantot šo revīziju rezultātus, neveicot papildu pārbaudes vai veicot tikai ierobežotas papildu pārbaudes attiecībā uz apliecināto pārskatu projektiem.

⁷ Skatīt Komisijas “*Norādījumu par gada kontroles ziņojumu un revīzijas atzinumu*” atjauninātās redakcijas IV.4. iedaļu (EGESIF_15_0002).

- citi revīzijas un kontroles rezultāti, kas ir pieejami RI⁸.

RI jāievieš efektīvas procedūras, lai uzraudzītu, kā tiek īstenoti ieteikumi un korektīvie pasākumi, ko veic pārskatu revīzijas dēļ.

Atbilstoši KNR 139. panta 2. punktam Komisijas veiktā pārskatu pārbaude būs balstīta uz RI sniegto atzinumu, tādēļ tā attiecīgajā RKZ⁹ nodaļā norādīs detalizēto informāciju par veiktajām revīzijas darbībām un tās iegūtajiem pārskatu revīzijas rezultātiem.

3. SISTĒMAS REVĪZIJU REZULTĀTU IZMANTOŠANA PĀRSKATU REVĪZIJĀ

KDR 29. panta 4. punkts paredz, ka sistēmas revīzija ietver SI grāmatvedības sistēmas uzticamības pārbaudi un, pamatojoties uz izlasi, SI grāmatvedības sistēmā reģistrēto izdevumu, atsaukto un atgūto summu pareizības pārbaudi.

SI sistēmas revīzijas gaitā RI gūst pamatotu pārliecību, ka atbilstīgi tiek īstenotas šādas procedūras¹⁰: ziņošana par pārkāpumiem un to uzraudzība; pārskata sniegšana par atsaukamajām vai atgūstamajām summām un summām, ko atskaita no maksājumu pieprasījumiem grāmatvedības gadā; un nepabeigto atgūšanu un neatgūstamo summu izsekošana. Sistēmas revīzijai jāietver arī tas, kāda uzticamība ir IT sistēmai, kuru savas grāmatvedības sistēmas darbināšanai īsteno SI, ņemot vērā starptautiski atzītus IT standartus¹¹.

Sistēmas revīzijas var tikt sāktas jau agri grāmatvedības gadā. Lai sagatavotu gada atzinumu par pārskatiem, paredzams, ka visaptveroša SI (un, ja nepieciešams, tās SS) sistēmas revīzija tiks veikta, sākot ar programmas īstenošanas pirmo gadu pēc VI un SI izraudzīšanas, vai tiklīdz izdevumi ir izgājuši cauri sistēmai un Komisijai ir iesniegts/tiek iesniegts maksājuma pieteikums. Saskaņā ar KNR 124. pantu NRS veiktās revīzijas secinājumus var ņemt vērā, lai noteiktu pirmās SI sistēmas revīzijas apmēru. Tā kā NRS veiktā revīzija ietver tikai izraudzīšanās novērtējuma kritēriju izpildi, RI jebkurā gadījumā ir jāveic arī efektīvas SI sistēmu darbības revīzija.

Turpmākajos gados RI vajadzības gadījumā jāveic papildu revīzijas darbs (t.i., ja pēc sistēmas revīzijas vai pēc konkrētu SI darbības elementu pārskatīšanas ir sniegti ieteikumi). Turpmākie pasākumi jo īpaši būtu jāvērs uz to ieteikumu īstenošanu, kas sniegti saistībā ar galvenajām SI

---

⁸ Piemēram, kontrole, ko veic valsts augstākās revīzijas iestādes, finanšu/nodokļu iestādes utt.

⁹ Skatīt Komisijas “Norādījumu par gada kontroles ziņojumu un revīzijas atzinumu” atjauninātās redakcijas II.6. iedaļu (EGESIF_15_0002).

¹⁰ Tiek pieņemts, ka šo procedūru izveide un ieviešana jau ir tikusi pārbaudīta izraudzīšanas posmā.

¹¹ Papildus Informācijas tehnoloģiju kontroles mērķu regulējumam (COBIT) starptautiski atzīti informācijas drošības standarti ir (bet ne tikai) ISO/IEC standarts 27001 (“Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas. Prasības”) un ISO/IEC 27002 (“Informācijas tehnoloģija. Drošības metodika. Prakses kodekss informācijas drošības pārvaldībai”), kas pēdējoreiz atkārtoti izdoti 2013. gadā. RI var ņemt vērā arī jebkurus saistītos nacionālos standartus.

prasībām, kuras tika novērtētas kā 3. vai 4. kategorija. Tomēr, ja SI būtiski mainījusi savas procedūras vai personālu, ir jāapsver jauna pilna sistēmas revīzija. Plānošanas periodā var tikt paredzētas sistēmas papildu revīzijas, lai pārliecinātos, ka iepriekšējo revīziju secinājumi joprojām ir spēkā.

Veicot SI sistēmas revīziju, RI īpašu uzmanību pievērš 13. galvenās prasības “Atbilstošas procedūras pārskatu sagatavošanai un to pilnīguma, pareizuma un patiesuma apliecināšanai” novērtējumam¹². Praksē tas nozīmē, ka SI grāmatvedības sistēmas revīzijai jāietver vismaz pārbaude, lai noskaidrotu, vai SI procedūras (tostarp IT sistēmā iebūvētā kontrole) efektīvi nodrošina, ka kopējā grāmatvedības sistēmā ievadītā atbilstīgo izdevumu summa sakrīt ar izdevumiem (tostarp atbilstošajiem publiskajiem izdevumiem), kas norādīti Komisijai par attiecīgo grāmatvedības gadu iesniegtajos starpposma maksājumu pieteikumos, atskaitot atbilstošās finanšu korekcijas un citus SI veiktus konkrēto izdevumu pielāgojumus.

Šo norādījumu pielikumā ir dots SI procedūru kontrolpārbaudes, kas RI jāveic attiecībā uz pārskatiem, saraksta piemērs¹³.

Dažas no šīm pārbaudēm var veikt arī apliecināto pārskatu projekta galīgās pārbaudes posmā, un tās var apvienot ar iepriekšējās revīzijas darbībām, kas veiktas darbību revīziju laikā, lai iegūtu pietiekamu ticamības pakāpi, izvairoties no dublēšanās.

Papildus kontrolpārbaudei un saistīto procedūru esības pārbaudei RI sistēmas revīzijas kontekstā arī jāpārbauda, vai pastāv un pareizi tiek īstenotas procedūras, kas nodrošina, ka:

- SI pienācīgā termiņā iesniedz pārskatu projektu RI revīzijas atzinuma sniegšanai; izdevumi attiecīgos gadījumos ir izslēgti no pārskatiem atbilstoši KNR 137. panta 2. punktam, un
- visas vajadzīgās korekcijas ir pareizi atspoguļotas attiecīgā grāmatvedības gada pārskatos, kā noteikts KDR 29. panta 5. punkta c) apakšpunktā.

RI ir ieteicams izstrādāt atsevišķu sistēmas revīziju kontrolsaraksta sadaļu vai atsevišķu SI piemērojamu kontrolsarakstu, kurā ir ietverti visi pārskatu elementi atbilstoši KDR 29. panta 5. punktā aprakstītajam.

RI vienā SI sistēmas revīzijā var iekļaut dažādu fondu un darbības programmu pārskatus, par ko tā ir atbildīga.

Ja dažus no elementiem, kas uzskaitīti šo norādījumu pielikumā, sistēmas revīzijas laikā var aptvert tikai daļēji, jo dati nav pieejami SI grāmatvedības sistēmā, RI tie būs jāaptver, veicot galīgās papildu pārbaudes, kas izskaidrotas 5. iedaļā¹⁴.

---

¹² Skatīt Komisijas “Norādījumus par kopēju metodoloģiju vadības un kontroles sistēmu novērtēšanai dalībvalstīs” (EGESIF_14-0010, 18.12.2014.).

¹³ Kontrolpārbaudi veiks RI sistēmas revīzijas laikā, pamatojoties uz informāciju, kas ir ievadīta SI grāmatvedības sistēmās sistēmas revīzijas brīdī.

Ja SI līmenī veiktā sistēmas revīzija atklāj nopietnus trūkumus PKS (jo īpaši attiecībā uz pamatprasību saistībā ar SI, t.i., 13. pamatprasību), RI par attiecīgo grāmatvedības gadu jāsniedz revīzijas atzinums ar iebildēm. Šāds atzinums ar iebildēm ne tikai attiektos uz PKS darbību, bet varētu būt arī par pamatu iebildēm revīzijas atzinumā par tās daļu, kas aptver pārskatus (kā noteikts KDR 29. panta 5. punktā).

4. DARBĪBU REVĪZIJU REZULTĀTU IZMANTOŠANA PĀRSKATU REVĪZIJĀ

Darbību revīzijas var sākties jau grāmatvedības gadā. Turklāt tas nozīmē, ka revīzijai pakļauto darbību izlase var tikt sadalīta divās (vai vairākās) daļās grāmatvedības gada garumā atbilstoši starpposmu maksājumu izdevumu apliecināšanas gaitai, kā paskaidrots izlases norādījumos¹⁵. Tādējādi revīzijas centienus var sadalīt vienmērīgāk visa gada garumā. Šādi RI varēs laikus pabeigt savu darbu, lai sniegtu ikgadējo revīzijas atzinumu atbilstoši FR 63. panta 7. punkta otrajai daļai un KNR 127. panta 5. punkta a) apakšpunktam.

Izveidotās darbību izlases vajadzībām, kā arī lai gūtu pārliecību revīzijas atzinumam par pārskatiem¹⁶, darbību revīzijas laikā RI jāpārbauda:

- revīzijas liecības par revidētajiem izdevumiem (vai izdevumi, ko saņēmējs deklarējis VI/SS, atņemot visus izdevumus, kas iespējami atskaitīti pēc vadības pārbaudēm vai citām kontrolēm, atbilst izdevumu summai, kas ierakstīta maksājuma pieprasījumā Komisijai);
- vai maksājums saņēmējam atbilst projekta izdevumiem un ir izmaksāts pilnībā un normatīvajos aktos noteiktajā 90 dienu termiņā (KNR 132. pants);
- vai ir pareizi apstrādāti visi iepriekš revidētajos izdevumos konstatētie pārkāpumi un grāmatvedības sistēmā ievadītas atbilstošas korekcijas.

Turklāt apliecināto pārskatu projekta pārbaudes posmā RI attiecībā uz revidētajām darbībām jāpārbauda, vai:

- to atbilstīgo izdevumu kopējā summa, kuri saskaņā ar KNR 137. panta 1. punkta a) apakšpunktu deklarēti revidētajai izlases vienībai, sakrīt ar minētās izlases vienības izdevumiem (un atbilstošajiem publiskajiem izdevumiem), kas norādīti Komisijai iesniegtajos maksājumu pieteikumos;

un/vai

---

¹⁴ Pamatojoties uz SI iesniegto pārskatu projektu, RI, izmantojot savu profesionālo vērtējumu, ir jāizvērtē, vai sistēmu revīzijas laikā veikto pārbaūžu apjoms un līmenis sniedz pietiekamus pierādījumus, lai izdarītu pamatotus secinājumus par pārskatiem.

¹⁵ Komisijas “*Norādījumu par revīzijas iestāžu izlases metodēm*” atjauninātās redakcijas (EGESIF_16-0014-00) sadaļa “*Gada laikā veiktā izlase*”.

¹⁶ Tas neskar pārliecību, kas nepieciešama attiecībā uz izdevumu likumību un pareizību.

- visas atlasītājās darbībās konstatētās nepareizās summas ir izslēgtas no pārskatiem¹⁷.

Ja tas attiecas uz revīzijas izlasē iekļautajām darbībām, RI pārliecināsies, ka programmas piešķirumu summas (avansa maksājumi), kas iemaksātas finanšu instrumentos, un – valsts atbalsta gadījumā – maksājumi saņēmējiem ir pamatoti ar VI un SI līmenī pieejamo informāciju. Šo pārbaūžu mērķis būs arī pārliecināties par deklarēto avansu atbilstību un grāmatvedības sistēmas revīzijas liecību uzticamību.

RI ir ieteicams izstrādāt atsevišķu darbības revīziju kontrolsaraksta sadaļu vai atsevišķu kontrolsarakstu, lai pārliecinātos, ka KDR 29. panta 5. punktā aprakstīto pārskatu elementu sistēma funkcionē efektīvi.

5. APLIECINĀTO PĀRSKATU PROJEKTU GALĪGĀS PAPILDU PĀRBAUDES

Pēc tam, kad RI ir saņēmusi pārskatus (pārskatu projektus) no SI, un atkarībā no ticamības pakāpes, kas iegūta no sistēmu revīzijām un darbību revīzijām¹⁸, ir paredzams, ka RI veiks šo apliecināto pārskatu (projektu) galīgās papildu pārbaudes.

Šo pārbaūžu mērķis būs apstiprināt, ka visi elementi, kas prasīti KNR 137. pantā, ir pareizi iekļauti pārskatos un ka tos pamato pamatā esošie grāmatvedības dati, ko uztur attiecīgās iestādes (vai struktūras) un saņēmēji.

Tāpēc paredzams, ka RI veic pamatā esošo reģistrēto datu (apliecināto izdevumu vienību, atsaukto, atgūto, atgūstamo un neatgūstamo summu) galīgo validēšanu, lai pārbaudītu/apstiprinātu, ka:

1) saskaņā ar KNR 137. panta 1. punkta a) apakšpunktu deklarēto atbilstīgo izdevumu kopējā summa sakrīt ar izdevumiem (un atbilstošajiem publiskajiem izdevumiem), kas norādīti Komisijai par attiecīgo grāmatvedības gadu iesniegtajā galīgajā maksājumu pieteikumā. Ja pastāv atšķirības, RI izvērtē pārskatos sniegto paskaidrojumu pamatotību (skatīt 8. papildinājumu par izdevumu saskaņošanu).

Tāpēc attiecībā uz apliecināto izdevumu vienībām RI, izmantojot darbību revīzijas reprezentatīvo izlasi, būs apstiprinājusi to summu pareizību, kuras ir iekļautas grāmatvedības gadā iesniegtajos starpposma maksājumu pieteikumos. Līdz ar to šajā posmā papildu pārbaudes var attiecināt tikai uz SI veikto labojumu un precizējumu pārbaudi pēc galīgā starpposma maksājumu pieteikuma iesniegšanas un tikt atspoguļotas 8. papildinājumā;

---

¹⁷ Proti, finanšu korekcijas, kas veiktas attiecībā uz pārkāpumiem, kuri atklāti galīgajos revīzijas ziņojumos, vai, ja ārkārtas gadījumos darbību revīzijas nav pabeigtas, summas, uz kurām attiecas pašreizējais novērtējums un kuras atskaitītas saskaņā ar KNR 137. panta 2. punktu.

¹⁸ Ja sistēmas revīziju un darbību revīziju laikā ir veiktas pietiekamas pārbaudes, RI var izmantot šo revīziju rezultātus, neveicot papildu pārbaudes vai veicot tikai ierobežotas papildu pārbaudes attiecībā uz apliecināto pārskatu projektiem.

- 2) saskaņā ar KNR 132. panta 1. punktu saņēmējiem veikto atbilstošo maksājumu summa, kas uzrādīta 1. papildinājuma C slejā, atbilst pamatā esošajiem grāmatvedības ierakstiem SI/VI līmenī¹⁹ (šo pārbaudi var veikt izlases veidā, var izmantot pārbauzu rezultātus, kas veikti darbību revīziju laikā);
- 3) programmas ieguldījumu summas, kas izmaksātas finanšu instrumentiem (avansa maksājumi), un valsts atbalsta avansa maksājumi saņēmējiem ir pamatoti ar pieejamo informāciju, jo īpaši VI līmenī²⁰;
- 4) izdevumi attiecīgos gadījumos ir izslēgti no pārskatiem atbilstoši KNR 137. panta 2. punktam, ja tobrīd tiek veikts izvērtējums par to likumību un pareizību;
- 5) vadības pārbauzu, revīziju vai citu kontroļu rezultātā nepieciešamās korekcijas tika pareizi atspoguļotas attiecīgā grāmatvedības gada pārskatos (to var pārbaudīt izlases veidā);
- 6) grāmatvedības gada laikā atsauktās un atgūtās summas, līdz grāmatvedības gada beigām atgūstamās summas, saskaņā ar KNR 71. pantu atgūtās summas un pārskatos uzrādītās neatgūstamās summas pilnībā sakrīt ar SI grāmatvedības sistēmās ievadītajām summām un ir balstītas uz motivētiem lēmumiem, ko pieņēmusi atbildīgā VI vai SI.

Šajā sakarā RI iesaka izlases veidā pārbaudīt:

- a) pārskatos reģistrēto ierakstu pareizību, aptverot visus ierakstu veidus (atsauktās, atgūtās, atgūstamās un neatgūstamās summas);
  - b) šo ierakstu atbilstību GKZ un gada kopsavilkumā sniegtajai informācijai;
- 7) SI 8. papildinājumā ir saskaņojusi pārskatu projektā ievadīto atbilstīgo izdevumu kopējo summu ar kopējo summu SI grāmatvedības sistēmās un izdevumiem (un atbilstošiem publiskajiem izdevumiem), kas norādīti Komisijai par attiecīgo grāmatvedības gadu iesniegtajos maksājumu pieteikumos.

Šajā sakarā RI jānovērtē SI paskaidrojuma atbilstība par pielāgojumiem, kas izklāstīti 8. papildinājumā. RI arī jāpārbauda attiecīgo korekciju atbilstība GKZ sniegtajai informācijai un gada kopsavilkumam par finanšu korekcijām un summām, kas izslēgtas saskaņā ar KNR 137. panta 2. punktu un kas izriet no pārvaldības pārbaudēm, revīzijām un citām kontrolēm²¹.

---

¹⁹ Proti, attiecīgie ieraksti grāmatvedības sistēmā un attiecīgie apliecinātie dokumenti. Skatīt arī Komisijas “Norādījumu par pārskatu sagatavošanu, pārbaudi un akceptēšanu” atjauninātās redakcijas 3.1.3. iedaļu (EGESIF 15_0018).

²⁰ Finanšu instrumentu gadījumā pārbaudei būtu jāattiecas arī uz atbilstību attiecīgajiem maksimālajiem apjomiem/maksimālajiem apjomiem, kas noteikti KNR 41. pantā un finansēšanas nolīgumos.

²¹ Šajā sakarā RI arī jānovērtē, vai atšķirība starp īstenotajām finanšu korekcijām un summām, kas izslēgtas pašreizējā novērtējuma dēļ, ir pareiza un pienācīgi atspoguļota pārskatos un/vai SI dokumentos (papildu norādījumi šajā sakarā ir sniegti Komisijas “Norādījumu par GKZ un PA” atjauninātās redakcijas IV.3. iedaļā (EGESIF 15_0002)).

KNR nav noteikts oficiāls termiņš, kādā SI jāiesniedz RI pārskati (to projekti). Tomēr ieteicams, lai valsts iestādes no plānošanas perioda sākuma noteiktu iekšējos termiņus, kādos pārskatu projekti jānosūta RI. RI rīcībā jābūt pietiekamam laikam šīs pārbaudes veikšanai, lai tā varētu izdot pienācīgi pamatotu revīzijas atzinumu līdz N+1 gada 15. februārim.

6. REVĪZIJAS ATZINUMS PAR PĀRSKATIEM

Ja SI veikto ieturējumu dēļ ir atšķirības starp galīgajā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētajiem izdevumiem un pārskatu projektā apliecināto summu (skatīt Komisijas “*Norādījumu par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām*”²², 3.4. iedaļu), RI veic papildu revīzijas procedūras, lai novērtētu SI sniegto paskaidrojumu pamatotību: šīs procedūras jāizstrādā tā, lai pirms KNR 127. panta 5. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētā revīzijas atzinuma un ikgadējā kontroles ziņojuma sniegšanas iegūtu pietiekamus atbilstošus revīzijas pierādījumus, ka notikumi, kuru rezultātā tiek veikti atskaitījumi, ir apzināti un izskatīti.

RI pārbauda, vai visu iepriekš 2. iedaļā definēto revīzijas vai kontroles darbību rezultāti ir pienācīgi atspoguļoti pārskatos, piemēram:

- ✓ finanšu korekcijas saistībā ar pārkāpumiem (t.i., galīgās korekcijas attiecībā uz pārkāpumiem, kas atklāti galīgajā revīzijas un kontroles ziņojumā pēc pretrunu procedūras);
- ✓ iespējamās ekstrapolētas korekcijas, lai samazinātu KAKĪ līdz 2 % vai zem 2 %, ja par to lemj VI (galīgās korekcijas)²³;
- ✓ pašreiz novērtētās summas, kā minēts KNR 137. panta 2. punktā (t.i., to iespējamo nepareizo izdevumu atskaitīšana, kuru pārbaude vēl nav pabeigta, piemēram, summas, kas atklātas revīzijas/kontroles ziņojumu projektos, pirms tiek pabeigta pretrunu procedūra).

Šāda pārbaude par to, vai revīzijas darbā konstatētie pārkāpumi ir efektīvi izlaboti (atsaucot vai atgūstot summas no starpposma maksājumu pieteikuma grāmatvedības gadā vai atskaitot pārskatos), būs īpaši noderīga RI, aprēķinot kopējo atlikušo kļūdu īpatsvaru, kas jānorāda GKZ.

Rezultāti, kas gūti RI veiktajā pārskatu projektu revīzijas darbā, pēc to paziņošanas SI ļaus vajadzības gadījumā RI veikt papildu pielāgojumus savos pārskatos, pirms to iesniegšanas

---

²² EGESIF_15_0017, atjaunināta redakcija.

²³ Gadījumiem, kad KAKĪ pārsniedz 2 %, ja VI nav piekritusi piemērot saistītu ekstrapolētu korekciju, nebūtu jāietekmē RI revīzijas atzinums par pārskatiem, bet būtu jāietekmē RI revīzijas atzinums par izdevumu likumību un pareizību.

Komisijai. Ieteicams tajos iekļaut visus RI veikto revīziju laikā identificētos pielāgojumus, tostarp nebūtiskos, lai nodrošinātu, ka pārskatus pēc tam ātri akceptē Komisija.

Pārskatu revīzijas atzinuma vajadzībām RI analizēs pārskatos izdarāmo precizējumu būtisko ietekmi, ņemot vērā, ka būtiskuma līmenis ir 2 % no summām, kas iekļautas RI iesniegto pārskatu projektu attiecīgajā papildinājumā.

- Ja RI piekrīt pielāgojumiem, ko pārskatu projektā izdarījusi SI, vai tam, ka citi jautājumi (neīstenotie pielāgojumi) nav būtiski, revīzijas atzinums par pārskatiem var būt bez iebildēm, kas nozīmē, ka RI ir pamatota pārliecība par pārskatu pilnīgumu, precizitāti un pareizību. Ja pārskatos ir konstatēti nepareizi vai nepilnīgi elementi, bet RI tos uzskata par nebūtiskiem un tie pārskatos netiek izlaboti, informācija par šiem elementiem jāatspoguļo GKZ un revīzijas atzinumā kā uzsvērums (revīzijas atzinums attiecībā uz pārskatiem joprojām var būt bez iebildēm).
- Visos citos gadījumos, t.i., gadījumos, kad ir atklāti būtiski nepareizi vai nepilnīgi elementi un tie nav izlaboti pārskatu papildinājumā, par piemērotu tiek uzskatīts atzinums ar iebildēm.

RI ieteicams pienācīgi dokumentēt visus pārskatu revīzijas posmus, lai nodrošinātu, ka tiek saglabātas pietiekamas revīzijas liecības, ņemot vērā KNR 140. panta noteikumus par dokumentu pieejamību.

PIELIKUMS — KONTROLPĀRBAUDES SI LĪMENĪ

RI veiktās procedūru kontrolpārbaudes, pamatojoties uz informāciju, kas ir ievadīta SI grāmatvedības sistēmās sistēmas revīzijas brīdī un/vai apliecināto pārskatu projekta galīgās papildu pārbaudes laikā, piemērs.

SI procedūru kontrolpārbaudēs var būt iekļauti vismaz šādi posmi, aptverot, piemēram, programmas galvenos prioritāros virzienus²⁴:

i. attiecībā uz pārskatu **1. papildinājumu**:

- pārliecināties, ka tajā ietverta (A un B slejā) tāda pati izdevumu summa kā galīgajā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētā (attiecīgi KĪR VI pielikuma B un C slejas);
- pārbaudīt, vai attiecīgā grāmatvedības gada galīgajā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētie izdevumi atbilst izdevumiem, kas deklarēti konkrētā gada starpposma maksājumu pieteikumos, pieskaitot tiem iespējamus jaunus izdevumus un atņemt summas, kas tikušas atsauktas un atgūtas minētā grāmatvedības gada laikā (kā parādīts 2. papildinājumā), un citus SI veiktos precizējumus²⁵;
- balstoties uz VI līmenī pieejamo informāciju:
  - pārliecināties, ka izdevumi, kas ir deklarēti (divos vai trijos) starpposma maksājumu pieteikumos ar lielākajām deklarētajām izdevumu summām, atbilst izdevumiem, kas radušies saņēmējiem un kas samaksāti, īstenojot darbības;
  - pārbaudīt revīzijas liecības atlasītiem darījumiem (piemēram, 30 maksājumu pieprasījumiem, ko atbalsta saņēmēji iesnieguši VI), proti, vai izdevumi, kas radušies saņēmējiem un kas samaksāti, īstenojot darbības, ir iekļauti konkrētajos pārskatos uzrādītajos starpposma maksājumu pieteikumos; šo pārbaudi var apvienot ar revīzijas darbībām, ko veic darbību revīzijās;
- pamatojoties uz pamatā esošajiem grāmatvedības datiem SI/VI līmenī, pārbaudīt, vai C slejā ir iekļautas tikai summas maksājumiem, kas veikti saņēmējiem KNR 132. panta 1. punktā noteiktajā termiņā;

---

²⁴ Tie būtu prioritārie virzieni ar deklarētajiem izdevumiem virs noteikta sliekšņa, ko RI nosaka, pamatojoties uz profesionālu vērtējumu. Vairāku fondu programmas gadījumā izvēlētajam prioritārajam virzienam jāietver visi attiecīgie fondi.

²⁵ Proti, galīgie pielāgojumi, kas nav saistīti ar finanšu korekcijām attiecībā uz pārkāpumiem (skatīt Komisijas “Norādījumu par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām” 8.1.4. iedaļu).

ii. attiecībā uz **2. un 4. papildinājumu:**

- pārlicināties, ka šie papildinājumi satur (vismaz) summas, kas atsauktas (tikai 2. papildinājumā) un atgūtas grāmatvedības gadā, ka grāmatvedības gadi ir pienācīgi nodalīti un ka šādu atsaukto un atgūto summu pamats ir koriģēšanas lēmums, ko dalībvalsts pieņēmusi atbilstošā (t. i., VI vai SI) līmenī;
- pārbaudīt, vai summas, kas koriģētas RI darbību revīziju rezultātā (uzrādītas 2. papildinājuma beigās), atbilst RI konstatētajiem pārkāpumiem (summas nav ietvertas 8. papildinājumā);

iii. attiecībā uz **3. papildinājumu:**

- pārbaudīt, vai tajā ir summas, kas grāmatvedības gada beigās jāatgūst saistībā ar iepriekšējā(-os) pārskata gadā(-os) deklarētajiem izdevumiem (skatīt arī "*Norādījumu par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām*" 6. iedaļu), un vai šādas atgūstamās summas pamats ir koriģēšanas lēmums, ko dalībvalsts pieņēmusi atbilstošā (t. i., VI vai SI) līmenī;

iv. pārbaudīt, vai **5. papildinājumā** ir tikai grāmatvedības gada beigās neatgūstamās summas gadā attiecībā uz iepriekšējā(-os) grāmatvedības gadā(-os) deklarētajiem izdevumiem (skatīt arī "*Norādījumu par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām*" 7. iedaļu); šīm summām jābūt pamatotām ar atbilstošā līmenī (galvenokārt VI) pieņemtu dalībvalsts motivētu lēmumu, kurā paskaidrots, kādēļ konkrētie pārkāpumi ir neatgūstami; šajā sakarā var veikt arī papildu atbilstības pārbaudi, salīdzinot 5. papildinājumu ar IT sistēmā reģistrēto neatgūstamo summu datiem;

v. pārbaudīt revīzijas liecības, salīdzinot **6. papildinājumu** ar programmas ieguldījumu summām, kas iemaksātas finanšu instrumentos kumulatīvi kopš programmas sākuma, vajadzības gadījumā ietverot arī visus atskaitījumus; šī atbilstības pārbaude jāveic, pamatojoties uz datiem, ko sniegusi attiecīgā VI un SS (vai kuri ir pieejami to IT sistēmās);

vi. pārbaudīt revīzijas liecības, salīdzinot **7. papildinājumu** ar avansa maksājumiem, kas izmaksāti saistībā ar valsts atbalstu (kumulatīvi kopš programmas sākuma) atbilstoši ierakstiem VI un SS IT sistēmā (un, ja iespējams, citā valsts IT sistēmā, kurā reģistrē ziņas par valsts atbalstu), vajadzības gadījumā ietverot visus atskaitījumus;

vii. attiecībā uz pārskatu **8. papildinājumu:**

- pārbaudīt, vai C un D slejās norādītie izdevumi atbilst galīgajā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētajiem izdevumiem, atskaitot jebkurus korekcijas un citus pielāgojumus, ko vēlāk piemērojusi SI;
- novērtēt G slejā sniegtos paskaidrojumus par katru prioritāti, salīdzinot ar GKZ, gada kopsavilkumā un SI dokumentos sniegto informāciju par:

a) finanšu korekcijām, kas piemērotas pēc iepriekšējā finanšu gada 31. jūlija un atspoguļotas pārskatos kā pēcpārbaude pēc sistēmas revīzijas un darbību revīzijas rezultātiem un turpmākām vadības pārbaudēm un citām kontrolēm, kas pabeigtas pirms pārskatu iesniegšanas;

- b) izdevumiem, kas izslēgti saskaņā ar KNR 137. panta 2. punktu, ņemot vērā to likumības un pareizības pašreizējo novērtējumu;
- c) citiem pielāgojumiem, ko piemēro SI (piemēram, pārrakstīšanās kļūdu labojumi utt.);
- pārbaudīt, vai summas, kas koriģētas RI darbību revīziju rezultātā (norādītas 8. papildinājuma beigās), atbilst RI konstatētajiem pārkāpumiem, izņemot 2. papildinājumā iekļautās summas.